

Butlletí de l'Associació Catalana de Sociologia

El butlletí es renova

Estimats socis i sòcies, benvinguts al nou format del butlletí de l'Associació Catalana de Sociologia. En primer lloc volem agrair a les persones que l'havien fet possible durant molt de temps. Gràcies pel seu esforç i dedicació. Sota la màxima del

renovar-se o morir, hem agafat l'empenta del butlletí amb energia i ganes de donar-li una volta.

El nou butlletí de l'ACS surt a la llum encarant dos reptes. En primer lloc volem sumar-nos a la revolució tecnològica passant del butlletí en paper al butlletí electrònic. Entre altres avantatges, agilitzarà la publicació i podrem oferir-vos butlletins més actualitzats i de forma més freqüent. La segona fita és aconseguir que els socis també hi participin. És per això que hem creat l'ACSpai del soci. Aquí podreu exercitar la vostra imaginació sociològica enviant vinyetes, fotografies, tuits. Les vostres aportacions les recollirem a acs@iec.cat.

I per acabar, deixeu-nos dir que el butlletí reneix en un context que no podria ser més interessant per una professió com la nostra. Canvis a nivell polític, econòmic i social, que fan que l'anàlisi de les desigualtats i la comprensió dels fenòmens col·lectius estiguin a l'ordre del dia. La Sociologia és la disciplina capaç d'explicar la realitat social profundament. De comprendre-la, d'analitzar-la i fins i tot fer propostes per millorar-la. Sociòlegs i sociòlogues de casa nostra, no defalliu en aquesta professió que a les acaballes de 2014 és tan necessària com desconeguda per la societat.

Liliana Arroyo
Teodor Mellen

Primer cicle de "Debats per entendre la societat d'avui"

per PEDRO LÓPEZ-ROLDÁN

Amb motiu de la publicació de l'anuari **Societat Catalana 2012** des de l'Associació Catalana de Sociologia, en col·laboració amb la Fundació La Caixa, sorgeix la iniciativa de celebrar la primera edició d'un cicle de debats al

voltant d'algunes de les temàtiques en allà tractades, amb l'objectiu de generar un àmbit de reflexió i de debat sobre la nostra realitat social obert al conjunt de la societat.

L'anuari "**Societat Catalana**" recull cada any un conjunt d'anàlisis i de reflexions sobre els principals esdeveniments de la nostra societat. El conjunt del treball va dirigit a oferir elements de debat, d'interpretació i de coneixement per a totes aquelles persones interessades en aprofundir sobre la comprensió dels fets socials. A l'anua-

ri s'aborden les grans temàtiques que afecten al funcionament d'una societat moderna: la societat civil, la governabilitat, l'economia, l'estructura social, el coneixement i el benestar.

Amb el cicle anomenat "**Debats per entendre la societat d'avui**" es volen difondre aquestes anàlisis i reflexions en un espai obert a la participació dels nostres conciutadans. El cicle **s'adreça al públic en general** interessat en la situació social que ens envolta, a persones preocupades per qüestions fonamentals de la nostra societat que ens afecten a tots i totes, homes i dones que volen participar del debat per tal **reflexionar i comprendre la nostra realitat actual** i així encarar perspectives de futur.

En aquesta primera edició del cicle s'han triat **tres temàtiques específiques: el Medi Ambient, la Sanitat i l'Estat del Benestar**, que en el context de la crisi actual requereixen de l'aportació de mirades reflexives destinades a donar compte de la transformació que estan experimentant i, a partir del debat, plantejar elements d'interès que ens ajudin a entendre el present i orientar el futur.

 Obra Social "la Caixa"

Debat 1: Riscos i moviments ambientals a Catalunya: Què està passant i cap a on anem? Dimecres 19 de març de 2014

Ponent: Josep Espluga Trenc, Professor del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cada sessió ha comptat amb les intervencions i el debat de dos ponents, especialistes reconeguts en cadascuna de les temàtiques tractades. Un dels ponents ha estat l'autor/a d'un capítol de l'anuari de Societat Catalana 2012 i l'altre és el ponent convidat que aporta la perspectiva contrastada, preferentment d'una altra disciplina. Aquests primers debats han estat moderats pel professor Josep M. Masjuan, coordinador de l'anuari.

El debat s'han celebrat en l'espai del Palau Macaya, de la Fundació La Caixa. Dirigit actualment pel Sr. Josep Ollé, les instal·lacions del Palau Macaya, inaugurades al 2012, acullen un centre de reflexió i debat per a l'avenç del coneixement i la reflexió intel·lectual per afavorir la transferència de coneixement i generar models innovadors que impulsin el progrés social.

Palau Macaya: Centre Cultural de la Caixa de Pensions

Tot seguit un ressenyem cadascun dels debats, amb l'enllaç al capítol del llibre de l'anuari i al vídeo de la sessió.

Ponent convidat: Mariano Marzo Carpio, Catedràtic d'Estratigrafia i professor de Recursos Energètics i Geologia del Petroli a la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona.

Quins són els riscos ambientals que preocupen els habitants de Catalunya? Sobre quins temes es mobilitzen els moviments ecologistes catalans? Quina és la lògica que hi ha darrera la protesta social contra determinades infraes-

tructures tecnològiques o activitats productives?

Les respostes socials davant els riscos tecnològics i ambientals van des de les reaccions per possibles temors a la pèrdua de l'equilibri del ecosistema o de la salut, fins a les percepcions de pèrdues socials o polítiques. En qualsevol cas, les preocupacions pels riscos ambientals han generat una creixent mobilització social durant les darreres dècades, cada vegada més visibles, tot condicionant tant l'agenda política com determinats desenvolupaments industrials i tecnològics. En els últims anys s'observa una tendència vers mobilitzacions socialment més àmplies, on s'integren grups socials força dispersos amb una tendència a centrar-se en conflictes de base territorial local que pot estar deixant de banda una perspectiva més global indispensable per abordar els problemes ambientals contemporanis.

Text de l'anuari Societat Catalana 2012

Debat 2: Crisi, sanitat i salut. Dijous 24 d'abril de 2014

Ponent: Andreu Segura Benedicto, Metge de salut pública. Àrea de Salut Pública de l'Institut d'Estudis de la Salut i Professor associat del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la Universitat Pompeu Fabra.

Ponent convidat: Joan Subirats Humet, Catedràtic en Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els efectes de la crisi actual sobre la salut de la nostra població depenen molt més de la influència de factors altres que els propis del sistema sanitari, de manera que per prevenir-los o pal·liar-los convé una política que abasti també els determinants col·lectius i socials de la salut més rellevants. Bona part dels potencials efectes d'aquesta crisi encara no s'han esdevingut. D'aquí la importància d'una vigilància amatent a la seva possible presentació.

Pel que fa a les retallades específicament sanitàries cal fer-les, en el seu cas, de manera molt selectiva per tal de minimitzar els efectes adversos potencials. Una política que requereix un ampli acord dels agents socials. Altrament, mantenir intervencions sanitàries ineficients i inequitatives en temps de crisi fora una doble injustícia.

Text de l'anuari Societat Catalana 2012

Debat 3: L'Estat de Benestar avui. Dijous 22 de maig de 2014

Ponent: Mònica Clua-Losada, Professora del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra

Ponent convidat: Vicenç Navarro López, Catedràtic de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra, Professor de Polítiques Públiques a The Johns Hopkins University

¿Quin model d'Estat de Benestar s'ha configurat a Catalunya els darrers 30 anys? ¿Quines especificitats té en el context europeu? ¿Quins discursos ideològics al voltant de l'Estat del Benestar són dominants? ¿Quines implicacions estan tenint aquests moments de crisi i de reestructuració severa? ¿Tenim un deute públic massa elevat? ¿Què succeeix amb els drets socials universals? ¿Com s'han de repartir els recursos escassos? Aquestes són algunes de les preguntes al voltant de les quals cal plantejar-se una reflexió per tal d'aportar elements que orientin l'elaboració de les polítiques públiques, en particular, en tres àrees principals d'actuació: l'educació, la sanitat i les polítiques de benestar social (serveis i transferències socials).

Text de l'anuari Societat Catalana 2012

Segon cicle de debats 2014/15

Des de l'obra social de la Caixa ens han confirmat els debats del segon cicle i els dies per fer-los. En aquesta ocasió en farem quatre, ja que el Director General, Jaume Lanaspá, ens demana un quart.

Els títols previstos són:

1. "L'impacte de la crisi en la qualitat de l'ocupació" amb Carlos Obeso i David Garrofé
2. "Les classes socials a Catalunya en temps de crisi" amb Marina Subirats i Josep Oliver
3. "L'emigració dels joves qualificats" amb Pau Serracant i Pau Garcia-Milà
4. "La solidaritat cívica" amb Sebastià Sarasa i Maria Assumpció Vila

Les sessions seran els dimecres a partir de les 19:00 hores, una vegada al mes, a la Sala Macaya. Les dates les confirmarem més endavant, però inicialment són:

1. 10 desembre de 2014
2. 14 gener de 2015
3. 18 febrer de 2015
4. 11 març de 2015

A través d'aquest butlletí confirmarem les dates quan s'aproximin els debats.

La Convenció de la Sociologia Catalana 2025 avança

per ORIOL HOMS

Durant els mesos de juny i juliol es varen reunir els tres grups de treball per preparar el document de base de la convenció. El grup sobre la Formació Universitària, el grup de Professionalització i Presència Pública, i el grup sobre la Recerca. Cada grup ha elaborat una síntesi dels debats que ha donat lloc a un document de diagnòstic que serà debatut en una segona ronda de reunions dels grups de treball per preparar les propostes i mesures a proposar al plenari de la Convenció que es celebrarà durant el primer trimestre de 2015.

De les anàlisis realitzades pels grups de treball sobresurten uns eixos de reflexió que comparteixen una diagnòstic comuna sobre el moment de la sociologia a Catalunya. A grans trets es podria afirmar que l'etapa d'ins-

titucionalització i de desplegament de la sociologia en els seus diferents àmbits s'ha assolit i que avui es disposa dels mecanismes estàndards per a fonamentar una pràctica científica i professional normal com a qualsevol altra ciència o professió. Això no treu que es pugui tenir una visió crítica sobre els resultats obtinguts ni amb els nivells aconseguits: hi ha punts forts i debilitats.

El segon element comú de reflexió és la necessitat d'aconseguir una major projecció social i pública de la sociologia a Catalunya. Malgrat els avenços aconseguits encara hi ha una excessiva concentració relativa de l'activitat de la sociologia a la vida acadèmica en comparació amb l'activitat en l'àmbit professional i social. Així doncs, la relació entre l'àmbit professional i el universitari sembla constituir-se com a la peça clau per a la projecció de la sociologia catalana en els propers anys.

Des del butlletí fem una crida a la **màxima participació en la segona fase de discussió dels grups de treball** per enriquir el document base de la Convenció recollint el màxim ventall d'opinions i punts de vista.

Agenda, presentacions

"Hombres maltratados. Masculinidad y control social", de Laia Folguera.

Laia Folguera és doctora en Sociologia i professora del Departament de Sociologia i Anàlisi de les Organitzacions a la Universitat de Barcelona. És especialista en masculinitats, tècniques qualitatives i quantitatives d'investigació i en Estat del Benestar.

Aquest llibre es va iniciar amb la primera tesi doctoral a Espanya sobre la problemàtica de l'home heterosexual víctima de violència femenina. La figura

de l'home danyat serveix per reflexionar sobre la construcció social de les identitats de gènere en el context espanyol actual. La masculinitat hegemònica tradicional està sotmesa a revisió en un entorn de fragilitat identitària.

L'excepcionalitat que envolta la vida diària dels homes aquí estudiats serveix per dilucidar les noves masculinitats i les seves problemàtiques. Aquest llibre s'ha realitzat amb la intenció de "donar veu als sense veu". Per això, la reflexió es construeix a partir

dels relats de vida d'homos heterossexuals que afirmen patir o haver patit violència a mans d'una dona.

Més informació

La Facultat d'Economia i Empresa de la UB obre les portes d'un nou espai per a emprenedors.

El passat dilluns, 6 d'octubre, la Facultat va obrir les portes d'un nou espai de cotreball (*coworking*) destinat a estudiants i joves graduats que estiguin treballant amb projectes de caràcter emprenedor. Aquest servei vol servir d'espai físic on poder gestar i desenvolupar noves iniciatives emprenedores, així com oferir un conjunt de serveis lligats a la formació, la dinamització i la tutorització de projectes. El nou espai depèn funcionalment del Servei de Carreres Professionals de la Facultat (antiga Oficina de Pràctiques i Borsa de Treball) i està ubicat a l'edifici 696.

En la seva obertura, l'espai acollirà quinze projectes emprenedors vinculats a diverses àrees i sectors, com ara la restauració, esports, tecnologia, formació o serveis a empreses, entre d'altres. Les persones amb projectes en desenvolupament o en fase de preconstitució interessades a beneficiar-se d'aquest nou servei han de posar-se en contacte amb el Servei de Carreres Professionals de la Facultat, a través del correu electrònic coworking.fee@ub.edu. Tots els projectes candidats seran valorats i avaluats per una Comissió d'Avaluació de Projectes formada per representants del BIE (Barcelona Institut d'Emprenedoria), de la Facultat d'Economia i Empresa i de la Càtedra d'Emprenedoria.

Més informació

Conferència.

El dijous 13 de novembre d'enguany a les 16.00 hores a l'Aula Magna de l'edifici 696, de la Facultat d'Economia i Empresa on es celebrarà la 1a conferència d'aquest curs 2014-2015 del cicle ISDUB-International Sociological Debates at the University of Barcelona.

La conferència serà impartida per la professora LORAINÉ GELSTHORPE (Professor of Criminology and Criminal Justice, University of Cambridge) amb el títol *Look at You, Look at Us: Women, Crime and Criminal Justice: Victims or Offenders?* i presentada per la Dra. Elisabet Almeda Samaranch, directora del Grup de Recerca Consolidat COPOLIS organitzador de la sessió.

"Àmbits de Recerca i Metodologies en Sociologia".

Presentació del llibre "Àmbits de Recerca i Metodologies en Sociologia", editat per Elisabet Almeda, Liliána Arroyo, Marc Pradel i Josep M. Rotger. Una publicació en format de material docent, amb un gran interès temàtic i metodològic. Compila les recerques actives o recents dels darrers 5 anys. Un manual que sense dubte servirà per estimular la recerca sociològica i obrir noves línies de treball.

Data: 12 de novembre a les 15h, Sala de Graus Ernest Lluc de la Facultat d'Economia i Empresa de la UB (Avda. Diagonal, 690).

Aforament limitat, cal inscriure's a jornades.sociologia@gmail.com

Membres de l'ACS, aquest és el vostre espai. Podeu col·laborar enviant-nos fotografies, tuits, vinyetes, comentaris... el que vulgueu!

